

EERSTE COMMUNIE

Communie

Het woord 'communie' betekent gemeenschap. In de communie ontmoet je Jezus zelf en word je tegelijkertijd één met de hele kerkgemeenschap. Om de communie te mogen ontvangen moet je eerst zijn gedoopt. De meeste kinderen worden gedoopt als ze een baby zijn en doen hun eerste heilige communie als ze zeven of acht jaar zijn. De gebruikelijke leeftijd om het vormsel te ontvangen is twaalf of dertien jaar.

Initiatie

Doopsel, eerste communie en vormsel worden de drie initiatiesacramenten genoemd. Een sacrament is een ritueel waarin God en mens elkaar ontmoeten en waarin God mensen goed doet. Er gebeurt daadwerkelijk iets! Daarom wordt een sacrament een 'werkzaam teken' genoemd. Initiatie betekent inwijding: door doopsel, eerste communie en vormsel word je ingewijd in het christelijke leven. Zij vormen de basistoerusting van iedere katholiek. De katholieke kerk kent in totaal zeven sacramenten.

Eucharistie

© Kerknet

De officiële naam voor de communie is 'sacrament van de eucharistie'.

Eucharistie komt uit het Grieks en betekent 'dankzegging'. In de eucharistieviering – de kerkdienst waarin dit sacrament een centrale plaats inneemt – spreekt de priester een groot dankgebed uit over het brood en de wijn, die samen de offergaven vormen voor

de maaltijd van de Heer. Tijdens dat gebed veranderen volgens het katholieke geloof het brood en de wijn in het Lichaam en Bloed van Christus.

Vorbereiding

Kinderen die hun eerste communie gaan doen worden ‘communicanten’ genoemd. Aan de feestelijke eucharistieviering waarin zij voor het eerst de heilige Hostie ontvangen, gaat een periode van voorbereiding vooraf. Er zijn plaatsen waar de eerste communievoorbereiding op de basisschool wordt gedaan maar het gebeurt ook – en steeds vaker – dat de parochie de communicanten voorbereidt. In veel parochies is er een werkgroep eerste communievoorbereiding van vrijwilligers, die de kinderen in een aantal bijeenkomsten begeleiden. Er wordt meestal een communieproject gebruikt, waarin wordt aangegeven hoe de bijeenkomsten kunnen worden ingevuld. Vrijwel alle projecten hebben een werkboek, schrift of map voor de kinderen, waarin zij opdrachten kunnen maken en (korte) teksten en verhalen kunnen lezen. De beginsituatie van de communicanten is heel verschillend: sommigen zijn bekend met het geloof en met de kerk, anderen veel minder. Een goede eerste communievoorbereiding probeert alle kinderen te bereiken en aan te sluiten bij waar ze zijn. Bijbelverhalen mogen niet ontbreken, omdat zij hierin de liefde van God op het spoor kunnen komen en Jezus beter leren kennen. Bidden vormt ook een belangrijk onderdeel van de voorbereiding: niet alleen praten over bidden maar het ook samen doen. De voorbereiding zal steeds meer worden toegespitst op het sacrament van eucharistie (de communie): wat gebeurt er? Wat betekent het? Daarbij is de beleving van de kinderen belangrijk: het gaat meer om aanvoelen dan om begrijpen – daarvoor is het geheim van de Eucharistie te groot.

De ‘familie van de kerk’

© *deboomgaard.org*

Door de doop zijn de kinderen opgenomen in de gemeenschap van de kerk. Zo zijn alle katholieken met elkaar verbonden. Je zou kunnen zeggen, dat je een beetje ‘familie’ van elkaar bent: allemaal kinderen van God. Het sacrament van de eucharistie (de communie) verbindt de gelovigen niet alleen met God maar ook met elkaar. Daardoor wordt de onderlinge band steeds opnieuw versterkt.

Als je echter weinig in aanraking komt met de geloofsgemeenschap, zul je de onderlinge band minder ervaren. Het is dan ook belangrijk dat de kinderen tijdens de eerste communievoorbereiding vertrouwd raken met de ‘familie van de kerk’ waartoe zij behoren. Als zij samen met hun ouders – met enige regelmaat – deelnemen aan vieringen kunnen zij ervaren hoe het is om samen te zingen, te bidden en naar verhalen uit de Bijbel (het Woord van God) te luisteren. Samen ter communie gaan geeft al heel sterk het gevoel er ook echt bij te horen. Bovendien is de communie niet los te zien van de eucharistieviering in haar geheel.

Bij het eerstecomunieproject Blijf dit doen krijgen de kinderen bijv. een ‘vierwijzer’: een kort overzicht van de verschillende onderdelen van de eucharistieviering, met een beknopte uitleg. Zo kunnen zij de viering beter volgen. Als je weet wat er gebeurt, voel je je eerder thuis. Als de kinderen een bijdrage kunnen leveren aan een viering, voelen zij zich ook meer betrokken. Dit is een geschikte periode om het kinderkoor en de misdienaars onder de aandacht te brengen. Bij de informatie voor de communicanten en hun ouders kan een overzicht worden gegeven van alle (catechese)activiteiten voor kinderen in de parochie.

Rol van de school

Voordat de kinderen hun eerste heilige communie doen, is er een periode van voorbereiding. Vroeger vond deze voorbereiding vrijwel altijd op school plaats. School en kerk waren nauw met elkaar verbonden. In de huidige tijd is het niet meer vanzelfsprekend dat alle leerlingen van een katholieke school de eerste communie doen. Het komt voor, dat de communicanten in een klas in de minderheid zijn. Het gevolg hiervan is, dat de voorbereiding op veel plaatsen niet meer op school maar (grotendeels) in de parochie wordt verzorgd. Dit betekent niet, dat de school niet meer betrokken hoeft te zijn bij de eerste communie. Voor de leerlingen die hun eerste communie doen, is het belangrijk dat hiervoor aandacht is in de klas zodat ze over hun ervaringen kunnen vertellen. De voorbereiding biedt aanknopingspunten om de hele klas kennis te laten maken met het geloof en de kerk. Er kan met de werkgroep worden afgesproken dat de hele klas naar het kerkgebouw komt voor een rondleiding (speurtocht). Het is handig om op school een exemplaar van het communieproject te hebben, zodat de onderwijzer(es) weet wat de communicanten leren en erbij aan kan sluiten met zijn godsdienstprogramma. Uit een kinderbijbel kunnen bijpassende verhalen worden gekozen om in de klas voor te lezen. Als er in het voorbereidingsprogramma van de parochie een ‘goed doel’ is opgenomen, kan de hele klas daaraan meedoen. En voor de communicanten is het geweldig als hun juffrouw of meester en een aantal klasgenootjes in de kerk zitten, als zij hun eerste heilige communie doen!

Rol van de ouders

De geloofsopvoeding begint thuis. Het is niet verwonderlijk, dat het gezin ook wel een ‘huiskerk’ wordt genoemd: daar wordt de basis gelegd voor een gelovig leven. De voorbereiding op de eerste communie zal beter beklijven, als er thuis aandacht voor is. Als deze gebeurtenis in het gezin een terugkerend onderwerp van gesprek is, kan dit een flinke impuls geven aan de geloofsgroei van alle huisgenoten. Een eenvoudige manier om de communievoorbereiding een zichtbare plek in de kamer te geven, is het inrichten van een hoekje of een tafeltje waar voorwerpen die met de communie te maken hebben kunnen worden neergezet of neergelegd. Als de kinderen bij de voorbereiding in de kerk het *Onze Vader* en het *Weesgegroet* leren is het een goed idee om deze gebeden thuis samen hardop te bidden, bijvoorbeeld voor het eten. Een andere suggestie om in het gezin actief met het geloof bezig te zijn in deze periode, is het inlassen van een vast moment waarop uit een kinderbijbel wordt voorgelezen. De parochie betreft de ouders bij de voorbereidingen door ouderavonden te organiseren, waarbij niet alleen de praktische zaken aan bod komen maar waarbij er ook inhoudelijk wordt ingegaan op de betekenis van eucharistie. Voor de organisatie van de viering zelf worden bijna altijd ouders ingeschakeld. Belangrijk ook is dat de cadeaus bij het communiefeest te maken hebben met het ontluikende religieuze leven van het kind.

(Bron: venstersopkatholiekgeloven.nl)